

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09911/2013-ERU

V Jihlavě dne 9. září 2013

Č. j. 09911-10/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-09911/2013-ERU, zahájeném dne 11. srpna 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **LEMIGAS s.r.o.**, se sídlem Jenišov 68, PSČ 306 01, IČ: 264 02 734, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost LEMIGAS s.r.o., se sídlem Jenišov 68, PSČ 306 01, IČ: 264 02 734, se tím, že v rozporu s ustanovením § 20 odst. 6 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, jako držitel licence na výrobu a rozvod tepelné energie nepředložil Energetickému regulačnímu úřadu regulační výkazy 31_32-DK a 31_32-AP za vykazovaný rok 2012, které jsou nezbytné pro výkon jeho zákonem stanovených oprávnění.

II. Dle ust. § 91 odst. 13 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti LEMIGAS s.r.o., se sídlem Jenišov 68, PSČ 306 01, IČ 264 02 734, za správní delikt uvedený ve výroku I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta ve výši 8 000 Kč** (slovy: osm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12013.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti LEMIGAS s.r.o., se sídlem Jenišov 68, PSČ 306 01, IČ 264 02 734, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12013.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 11. srpna 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností LEMIGAS s.r.o., se sídlem Jenišov 68, PSČ 306 01, IČ: 264 02 734 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 20 odst. 6 téhož zákona jako držitel licence na výrobu a rozvod tepelné energie nezaslal Energetickému regulačnímu úřadu regulační výkazy 31_32-DK a 31_32-AP za vykazovaný rok 2012, které jsou nezbytné pro výkon jeho zákonem stanovených oprávnění.

II. Průběh správního řízení

Protože Úřad neobdržel od účastníka řízení regulační výkazy za rok 2012 ve smyslu ustanovení § 20 odst. 6 energetického zákona, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení ze dne 9. srpna 2013, č. j. 09911-1/2013-ERU, doručeným do datové schránky účastníka řízení dne 10. srpna 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva využil a zaslal dne 13. srpna 2013 vyjádření, ve kterém uvádí, že k nedodání regulačních výkazů došlo nedopatřením při odesílání účtárnou účastníka řízení. Dle účastníka řízení byly výkazy zpracovány koncem května a odeslány dne 4. června 2013 obyčejným dopisem. K tomuto tvrzení účastník řízení přiložil soupis korespondence. Účastník se v závěru svého vyjádření omlouvá za vzniklé problémy. Účastník řízení dále ke svému vyjádření přiložil předmětné regulační výkazy 31_32-AP a 31_32-DK za vykazovaný rok 2012.

Dne 23. srpna 2013 vydal Úřad usnesení č. j. 09911-3/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 23. srpna 2013, ve kterém stanovil účastníkovi řízení povinnost zaslat Úřadu kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry s uvedením informace, jaká část tržeb pochází z licencované činnosti, a to ve lhůtě do sedmi dnů od doručení tohoto usnesení. Požadované podklady byly účastníkem řízení zaslány dne 28. srpna 2013.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 24. srpna 2013 výzvu ze dne 19. června 2013 odeslanou na e-mailovou adresu [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 09911-4/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše zmíněných dokumentů za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Úřad provedl dne 3. září 2013 dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 09911-8/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 29. srpna 2013 vyzooměn oznámením o dokazování č. j. 09911-5/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování bylo provedeno tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 3. září 2013 zaslal Úřad účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 09911-9/2013-ERU, které účastník řízení obdržel dne 3. září 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné další vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení vyjádřil k podkladům rozhodnutí a nenavrhoval provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je držitelem licence č. 311018340 na výrobu tepelné energie a licence č. 321018341 na rozvod tepelné energie.

Účastník řízení v roce 2012 dosáhl tržeb za výrobu a rozvod tepelné energie v celkové výši 9 427 535 Kč a naplnil tak podmínku pro sestavování a předkládání regulačních výkazů podle ust. § 20 odst. 6 energetického zákona.

Úřad zaslal dne 19. června 2013 na e-mailovou adresu [REDAKCE] výzvu, ve které upozornil účastníka řízení na nesplnění povinnosti vyplývající z ust. § 20 odst. 6 energetického zákona.

Účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu a rozvod tepelné energie do dne zahájení správního řízení regulační výkazy č. 31, 32-DK a 31, 32-AP za vykazovaný rok 2012 Úřadu nepředložil.

IV. Právní hodnocení

Z ustanovení § 20 odst. 6 energetického zákona vyplývá, že držitel licence na přenos elektřiny, přepravu plynu, uskladňování plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu, k jehož distribuční soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků a držitel licence na činnosti operátora trhu je povinen sestavovat regulační výkazy a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu.

Z ust. § 20 odst. 6 věta druhá mimo jiné dále vyplývá, že držitel licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie, jehož celkový roční objem tržeb z těchto licencovaných činností přesahuje 2 500 000 Kč, je povinen sestavovat regulační výkazy a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu.

Z uvedeného tedy vyplývá, že povinnost předkládat regulační výkazy Úřadu se vztahuje na vybrané držitele licence. Správní orgán se proto zabýval mimo jiné i otázkou, zda má účastník řízení udělenou některou z licencí, jež je předvídána ust. § 20 odst. 6 energetického zákona, a zda se tak povinnost sestavovat regulační výkazy a tyto předkládat Úřadu vztahuje i na osobu účastníka řízení.

Účastník řízení je držitelem licence č. 311018340 na výrobu tepelné energie a licence č. 321018341 na rozvod tepelné energie.

Úřad tak ve smyslu ust. § 20 odst. 6 dále prověřoval, zda roční objem tržeb účastníka řízení z licencovaných činností (výroba a rozvod tepelné energie) přesahuje 2 500 000 Kč. Účastník řízení za rok 2012 vykázal tržby za rozvod tepelné energie v celkové výši 9 427 535 Kč. Úřad tak podotýká, že účastníkovi řízení vznikla povinnost ve smyslu ust. § 20 odst. 6 energetického zákona, neboť nejenom že je držitelem licence na výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie, ale taktéž naplnil i podmínku celkového ročního objemu tržeb z licencované činnosti ve výši minimálně 2 500 000 Kč.

Úřad ve správním řízení prokázal, že účastník řízení do okamžiku zahájení správního řízení nepředložil výkaz aktiv a pasiv 31_32-AP a technický výkaz 31_32-DK za rok 2012, přestože se na něj tato povinnost vyplývající z ust. § 20 odst. 6 energetického zákona vztahovala.

Co se týče námitky účastníka řízení, že výkazy zpracoval a dne 4. června 2013 odeslal obyčejným dopisem Úřad, uvádí, že k této námitce nemůže Úřad přihlídnout, neboť účastník řízení toto své tvrzení nedoložil a Úřad neeviduje žádné přijaté regulační výkazy účastníka řízení. Výpis odeslané pošty je pouze výpis z evidence účastníka řízení, nikoliv doklad o tom, že byly předmětné výkazy předány k poštovní přepravě.

Úřad tak prokázal, že došlo k naplnění formální stránky správního deliktu uvedeného v ust. § 91 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků, srov. ustanovení § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení nepřeložil Úřadu regulační výkazy, přestože se na něj tato povinnost vyplývající ve smyslu ust. § 20 odst. 6 energetického zákona vztahuje, narušil výkon cenové regulace Úřadu, neboť ten využívá údaje z regulačních výkazů například pro vytváření přehledů výsledných cen tepelné energie, vyhodnocování vývoje cen tepelné energie, sledování dopadů regulace cen tepelné energie na regulované subjekty, sledování finanční stability držitelů licencí a zjišťování obvyklé výše jednotlivých nákladů a zisku při výrobě a rozvodu tepelné energie, byla nepochybně materiální stránka předmětného správního deliktu naplněna.

Správní úřad se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle

ustanovení § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91 odst. 1 písm. f) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91 odst. 13 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 11. srpna 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu licencovaných činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na informovanosti Úřadu o cenách tepelné energie v jednotlivých cenových lokalitách. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení nejspíše nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastník řízení měl regulační výkazy č. 31, 32-DK a 31, 32-AP za vykazovaný rok 2012 zaslat Úřadu ve lhůtě do 30. dubna 2011. K zaslání těchto výkazů účastníkem řízení však došlo až po zahájení tohoto správního řízení dne 13. srpna 2013. Ke skutečnosti, že došlo k okamžitému zaslání chybějících regulačních výkazů ihned po zahájení správního řízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru.

Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, navíc v průběhu správního řízení s Úřadem aktivně spolupracoval. Výše uvedené okolnosti jsou tak zohledněny při stanovení výše pokuty, a to jako okolnosti polehčující.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výkazu zisků a ztrát účastníka řízení za první pololetí roku 2013 vyplývá, že účastník řízení vykázal výkony ve výši 21 016 745 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření činil 1 044 581 000 Kč. Výsledek hospodaření vykázal účastník řízení celkem ve výši 737 838 000 Kč. Jak již bylo řečeno výše, za rok 2012 vykázal účastník řízení tržby za rozvod tepelné energie v celkové výši 9 427 535 Kč. S ohledem na výše uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona.

Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Ve správním řízení je účastníkovi řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 8 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v.r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly